

Ikt. sz.: NOB-42/20-4/2025.

NOB-7/2025. sz. ülés
(NOB-35/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti Összetartozás Bizottságának**
2025. november 3-án, hétfőn, 10 óra 17 perckor
az Országház Gróf Esterházy János termében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter éves meghallgatása</i>	
<i>(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)</i>	5
<i>Szijjártó Péter szóbeli kiegészítése</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	8
<i>Szijjártó Péter válaszai</i>	15
Az ülés berekesztése	23

Napirendi javaslat

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Pánczél Károly (Fidesz), a bizottság elnöke

Herczeg Tamás (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Szászfalvi László (KDNP), a bizottság alelnöke
 Dr. Molnár Zsolt (MSZP), a bizottság alelnöke
 Dr. Csibi Krisztina (Fidesz)
 Dr. Fazekas Sándor (Fidesz)
 Berki Sándor (Párbeszéd)
 Dócs Dávid (Mi Hazánk)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Tiba István (Fidesz) dr. Csibi Krisztinának (Fidesz)

Tanácskozási joggal megjelentek

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
 Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás bizottsági munkatárs

Meghívott

Hozzászóló

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter

Megjelentek

Dr. Illés Boglárka kétoldalú kapcsolatokért felelős államtitkár
 (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
 Kiss-Parciu Péter regionális és határ menti gazdaságfejlesztésért felelős
 helyettes államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
 Dr. Budai Gyula, a szankciókból fakadó kihívások miatt szükséges
 gazdaságvédelmi intézkedésekért felelős miniszteri biztos
 (Külgazdasági és Külügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 17 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Nagy tisztelettel köszöntöm a jelenlévőket a Nemzeti Összetartozás Bizottsága mai ülésén. Külön tisztelettel köszöntöm Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter urat, Illés Boglárka államtitkár asszonyt, dr. Budai Gyula miniszteri biztos urat és Kiss-Parciu Péter helyettes államtitkár urat. Nagy tisztelettel köszöntöm munkatársaikat és mindenkit, aki érdeklődik a bizottsági ülésünk iránt. Köszöntöm a bizottság tagjait, alelnök urakat, bolgár nemzetiségi szószólónkat.

Tisztelt Bizottság! Távolmaradását előzetesen írásban bejelentette dr. Tiba István, Fidesz, őt dr. Csibi Krisztina képviselő asszony fogja a mai ülésen helyettesíteni. Megállapítom, hogy bizottságunk 7 fővel határozatképes.

Kérdezem a bizottságot, hogy elfogadják-e a kiküldött napirendet. Aki igen, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Megállapítom, hogy 7 egybehangzó igennel elfogadtuk a napirendünket, mely egyetlen pontból áll: Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter éves meghallgatása. *(Herczeg Tamás megérkezik a bizottsági ülésre.)*

A jegyzőkönyv számára mondom, hogy alelnök úr megérkezésével a bizottsági létszám 8 főre emelkedett.

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter éves meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

Köszöntöm miniszter urat és tájékoztatom a bizottságot, hogy az országgyűlési törvény 41. §-a alapján a minisztert a miniszter feladatköre szerint hatáskörrel rendelkező bizottság évente meghallgatja. Tájékoztatom a bizottságot, hogy - miniszter úr szokásos szoros programjára tekintettel - olyan háromnegyed 12-ig tud a miniszter úr a bizottság rendelkezésére állni. Azt gondolom, ez kellő idő arra, hogy munkájának a nemzetpolitikai részét át tudjuk tekinteni.

Köszönöm miniszter úr jelenlétét, és egyben felkérem tájékoztatója megtartására. Miniszter úr, öné a szó.

Szijjártó Péter szóbeli kiegészítése

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy az elmúlt esztendő, vagy legalábbis ennek az esztendőnek a magunk mögött hagyott része során elvégzett, a bizottság hatáskörébe tartozó tevékenységünkről önök előtt itt most számot adjak.

Szeretném leszögezni már a legelején, hogy a magyar szuverenista külpolitikának továbbra is a nemzetpolitika a szíve közepe. Továbbra is valljuk a magyar külpolitikai stratégia végrehajtása során, hogy minden magyar felelős minden magyarért, és a magyar külpolitikai stratégia végrehajtása során továbbra is kiállunk minden magyar ember, minden magyar közösség jogainak érvényesítése mellett világszerte, jelentse az a szomszédos országokat, jelentse az a kontinensünket vagy jelentse az az egész világot, hiszen mi egy globális nemzet vagyunk. A magyar diaszpóra a világon rendkívül kiterjedt, a világ szinte minden táján élnek magyarok. *(Dócs Dávid megérkezik a bizottság ülésére.)*

Mindezzel együtt a mostani beszámolómban alapvetően a Kárpát-medencére, közvetlen környezetünkre szeretnék koncentrálni, amennyiben azonban ettől eltérő témákban a bizottság tagjai érdeklődést fejeznek ki, természetesen a legjobb tudásom szerint igyekszem válaszolni.

Tehát, ami a Nemzeti Összetartozás Bizottsága hatáskörébe tartozik a munkánkból, a következőről tudom önöket tájékoztatni: az idei esztendőben meghaladta immáron a 62 ezret a Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési programban sikeres beruházások száma, amelyek így összességében a Kárpát-medencében több mint 470 milliárd forintnyi beruházást jelentettek 242 milliárd forintnyi magyar kormányzati támogatással. A legtöbb ilyen támogatást Kárpátaljára küldtük, ahol több mint 34 ezer beruházási program valósult meg, a Vajdaságban kicsit több mint 16 ezer, Erdélyben több mint 6000, a Felvidéken kis híján 4000, a Drávaszögben majdnem 1000, Muravidéken pedig 700 ilyen támogatás kiutalására került sor a program 2016-os megindítása óta, amelynek az alapgondolata az, hogy a magyar közösségeknek minden segítséget meg kívánunk adni annak érdekében, hogy az otthonaikban, otthon tudjanak maradni, a közösségek helyben legyenek erősek. Emellett a magyarországi magyar vállalatok Kárpát-medencei beruházásait is támogatjuk. Összesen 226 ilyen projektre került sor a program megindítása során, és most érte el a 200 milliárd forintot az azon magyarországi vállalatok által végrehajtott beruházások összege, amelyeket a környező országokban alapvetően magyar lakta területeken hajtottak végre.

Szintén fontos része a tevékenységünknek, amelyhez kapcsolódóan önök is számos kérdést szoktak feltenni évről évre visszatérően, a határon túli magyar közösségekkel való kapcsolattartás fizikai előfeltételei, vagyis a határok átjárhatósága, és itt legyünk óvatosak a megfogalmazással. *(Alexov Lyubomir megérkezik a bizottság ülésére.)*

Ebben az esetben a határok átjárhatósága a szabályokat követő módon, a megépített határátkelőhelyeken való határátlépés lehetőségét jelenti, tehát az illegális migrációval szembeni kormányzati álláspont továbbra is változatlan, azt semmilyen körülmények között nem engedjük, viszont a határt szabályosan átlépő emberek számára a lehető legtöbb és legzökkenőmentesebb lehetőséget kívánjuk biztosítani.

Az idei esztendő mostani fázisában el tudom mondani önöknek azt, hogy 2010 óta az idei év mostani pontjáig 47 új határátkelési lehetőséget adtunk át. Ezek közül a legutóbbi a magyar-ukrán határon a Nagyhódos és Nagypalád közötti átkelő átadása volt idén áprilisban, ami azért volt nagyon fontos, mert 20 éve nem adtunk át új határátkelőt a magyar-ukrán határon, és nem mondom, hogy 20 évig készítettük elő ezt, de mondjuk amióta én miniszter vagyok, azóta ez minden, ukránokkal folytatott tárgyalásomon napirenden volt. Tehát ez mondjuk 11 éve egy erőteljesen napirenden lévő kérdés volt, amelyet végül sikerült a célegyenesbe, sőt célba juttatni.

Emellett pedig szintén az idei esztendő egyik fontos eredménye, hogy Ungvár és Budapest között létrejött a közvetlen vasúti összeköttetés - tengelycsere nélkül - Ungvárról Csapon át Budapestre, sőt Budapesten keresztül Bécsbe immáron közvetlenül el lehet jutni szeptember 12-e óta.

Szeretném önöket tájékoztatni arról, hogy az idei esztendőben meghaladta az 500-at a határon túli és a diaszpóráközösség tagjai számára 7 program keretében biztosított ösztöndíjak száma.

A tavalyi esztendőről áthúzódó feladatként - több kérdést tettek fel erről -, a moldvai csángó magyarok legfontosabb közösségi helye, a trunki Magyar Ház leégett. Tavalý arról számoltam be önöknek, hogy a kormány támogatást biztosít ahhoz, hogy ezt újjá tudjuk építeni, és a csángó magyarok kulturális központja újra működhessen. Nos, augusztusban befejeződött a beruházás, tehát ezt a tavalyi feladatot az idei esztendőben elvégeztük.

Szeretném tájékoztatni önöket arról, hogy az idei esztendőben a Sapientia Alapítvány által fenntartott egyetemi rendszer működésére 6,5 milliárd forintnyi támogatást folyósítottunk; az erdélyi délutáni oktatási programra több mint

egymilliárd forintot; a Felvidékre 20 nemzeti jelentőségű intézmény működésére 1,2 milliárd forintot; a Vajdaságban pedig 16 nemzeti jelentőségű intézmény és 6 nemzeti jelentőségű program fenntartására összességében majdnem 4 milliárd forintot.

Szeretném önöket tájékoztatni arról is, hogy az idei esztendőben átléptük a 150 új óvodát, amely a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében megépült, és átléptük a 700-at a felújított intézmények tekintetében.

Az idei esztendőben nagy tragédiák is történtek, például a parajdi katasztrófa, amelynek során a magyar kormány és a magyarországi civil szervezetek részéről minden lehetséges segítséget megadtunk, és meg is adunk továbbra is annak érdekében, hogy ennek a katasztrófának a következményeit kezelni lehessen, illetőleg a helyreállítást a lehető legnagyobb mértékben végre lehessen hajtani.

A kormány eddig több mint 600 millió forinttal támogatta mindazokat, akik kárt szenvedtek emiatt a tragédia, katasztrófa miatt.

Természetesen amikor a határon túli magyar nemzeti közösségek helyzetéről beszélünk, akkor nem lehet elmenni szó nélkül a kárpátaljai magyar nemzeti közösséggel kapcsolatos tárgyalásokról való beszámoló mellett vagy helyett sem. Szeretném önöknek elmondani, hogy továbbra is folyamatosan zajlanak a különböző szintű egyeztetések az ukrán kormánnyal és az ukrán hivatalokkal arról, hogy miként lehetséges a kárpátaljai magyar nemzeti közösség számára a 2015 óta folyamatosan elvett nemzetiségi jogok visszaadása. Ebből semmilyen módon nem kívánunk, és nem is fogunk engedni. Óriási brüsszeli nyomás van rajtunk minden egyes külügyi tanácsülésen és minden egyes Európai Tanács-ülésen. Brüsszel, az intézmények, az Európai Bizottság és számos tagállam kormánya próbálja elérni azt, hogy feladjuk a kárpátaljai magyar nemzeti közösség jogainak helyreállításához fűződő ragaszkodásunkat. Ezt minden egyes alkalommal próbálják megtörni.

Brüsszelben és az európai uniós tagországok döntő többségében jelenleg úgy vélekednek, hogy nem helyes, hogy Magyarország kiáll a Kárpát-medencei és azon belül a kárpátaljai magyarok jogainak visszaadása mellett. Mi azonban ezen nyomásgyakorlás dacára is határozottan ragaszkodunk ahhoz, hogy Ukrajnának vissza kell adnia mindazokat a nemzetiségi jogokat, amelyeket 2015 óta folyamatosan elvesznek, elvettek a kárpátaljai magyar nemzeti közösségtől. Hazugság. Hazugság annak terjesztése, hogy a magyar kormány nem hajlandó a tárgyalásokra. Én magam a közelmúltban az ukránok miniszterelnök-helyettesével személyesen is egyeztettem erről a kérdésről, a kollégák folyamatosan kapcsolatban vannak, a megállapodás szerinti szinteken folyamatosan zajlik az egyeztetés arról a bizonyos 11 pontról, amelynek a végrehajtása szükséges ahhoz, hogy elmondhassuk, hogy visszaadták az ukránok a kárpátaljai magyarok jogait. Semmi extrát, semmi pluszt nem kérünk. Azt kérjük, hogy amilyen jogokkal a magyar nemzeti közösség a 2015-ös jogfosztás megkezdése előtt rendelkezett, azokat kapják vissza, és nem pontosan értjük, hogy ha 2015-ig az ukrán államnak nem okozott gondot a magyar nemzeti közösség ezen jogokkal való élése, akkor miért okoz gondot 2015 óta. Ez elfogadhatatlan.

Elfogadhatatlan az is, hogy az ukránok közben egy propagandát terjesztenek Brüsszelben és az európai országokban, amelyben azt hazudják, hogy ők visszaadták a kárpátaljai magyar nemzeti közösség jogait. Ez nincsen így, tisztelt képviselőtársaim, nyomokban sincsen így, egyáltalán nincsen így. Ígéretet folyamatosan vannak, szép szavak folyamatosan vannak, de mind a mai napig egyetlen olyan jogszabály-módosítás sem történt meg, amely a jogok visszaadása irányába mutatott volna. Szép szavakkal tele a padlás, de azok nem érnek semmit.

Történtek jogszabály-módosítások, amelyekkel elvették a magyar nemzeti közösség jogait, most jogszabály-módosítások szükségesek ahhoz, hogy ezeket

visszaadják. És amikor Brüsszelből azzal jönnek, hogy nem lehetséges az ukránokat erre rászorítani, az egy óriási hazugság. Megmondom önöknek, miért. Mert amikor Zelenszkij elnök áttolta az ukrán parlamenten azt a jogszabály-módosítást, hogy a korrupcióellenes intézmények működését közvetlenül az ő hatósága alá rendeli, akkor Brüsszelből nyomást helyeztek rá, és vissza kellett csinálnia, egy az egyben vissza kellett csinálnia. Az ukrán parlamentnek el kellett fogadnia egy újabb jogszabályt, amelyik visszacsinálta a korrupcióellenes intézmények elnök alá rendelését. Pontosan ugyanez kellene itt is, ugyanúgy vissza lehetne csinálni mindent. Ahogyan törvényekkel elvették a magyar nemzeti közösség jogait, ugyanúgy törvényekkel vissza lehetne adni.

A probléma az, hogy Brüsszelnek a magyar nemzeti közösség jogai Kárpátalján nem számítanak, és ezt négy szemközt nekem a bővítési biztos világosan el is mondta, amikor megkérdeztem tőle, hogy lehet az, hogy a korrupcióellenes intézkedések ügyében nyomást tudtak rájuk gyakorolni, ebben meg nem. Ő azt mondta, hogy mert az fontos, ez meg nem; így, egyszerűen, világosan, négy szemközt. Úgyhogy itt világossá kell tenni, hogy csak magunkra számíthatunk, és őszintén remélem, ahogy az elmúlt időszakban néhányszor, úgy, ahogy az kialakult, e körül egy ellenzéken és kormányon átívelő, a napi politika fölé emelkedő konszenzus és támogatás tud létrejönni.

Végezetül pedig szeretném önöknek elmondani azt is, hogy amióta legutóbb találkoztunk, Románia és persze Bulgária is a schengeni övezet tagja lett, így a magyar-román, a román-magyar határon tíz új átkelőhely azonnal megnyílt a helyi közösségek számára, amelyek ugyebár az azt megelőző időszakban csak szombati napokon voltak nyitva. Így a magyar-román határon a közösségek közötti kapcsolattartás ismételten az eddigieknél is könnyebbé vált.

Azon vagyunk, tisztelt képviselőtársaim, hogy a határon túli magyar közösségek számára a jövőben is minden támogatást biztosítsunk. Folyamatosan egyeztetünk a határon túli magyar nemzeti közösségeket képviselő szervezetekkel, az ő vezetőikkel, és ahogyan az eddig is volt - sem a kereket, sem a meleg vizet nem akarjuk újra feltalálni -, a határon túli magyar szervezetek vezetői által megfogalmazott kérések mentén nyújtjuk a segítséget és a támogatást a határon túli magyar közösségeknek. Olyan programokat indítunk, amilyeneket ők kérnek, olyan támogatási formákat léptetünk életbe, amilyeneket ők kérnek, és ezt a jövőben is ugyanígy kívánjuk fenntartani.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a figyelmüket, minden létező kérdésben pedig állok rendelkezésükre.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, miniszter úr. Herczeg Tamás alelnök úr érkezéssel, illetve köszöntöm Dócs Dávid képviselő urat, bizottságunk a helyettesítéssel már 9 fővel teljes létszámban jelen van. Köszöntöm még Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószólót is; két nemzetiségi szószólónk tanácskozási joggal vesz részt a bizottság munkájában.

Tisztelt Bizottság! A bizottság tagjaié a szó. A vélemények, kérdések elhangzására van lehetőség. Tessék parancsolni! *(Jelzésre:)* Szászfalvi László alelnök úr!

Hozzászólások

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Először is szeretném megköszönni miniszter úrnak, illetve a kormánynak a világos és határozott álláspontját a határon túli és különösen a kárpátaljai magyar közösség mellett. Köszönöm miniszter úr beszámolóját. Azt gondolom, hogy kifejezhetjük minden elismerésünket miniszter úr felé, hogy egyrészt fizikálisan, másrészt pedig lelkileg is bírja a kiképzést - ha lehet

idézőjelbe tenni ezt a megfogalmazást -, és köszönjük szépen azt a határozott és elkötelezett nemzetpolitikát, amelyet újra és újra úgy fogalmaz meg, hogy külpolitikánk szíve közepe a nemzetpolitika. Azt gondolom, hogy ez történelmi jelentőségű mércével is egy rendkívül fontos időszak.

Ami nagyon fontos számomra, hogy újra és újra tudunk újítani a nemzetpolitikában, hiszen önmagában az, hogy egy Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési programot el tudtunk indítani az elmúlt években, szerintem ez egy óriási nóvum, és jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy külhoni közösségeink szülőföldön tartását meg tudjuk erősíteni és a helyi közösségeket tudjuk erősíteni. 62 ezer projektet írtam föl itt magamnak. Ha ebbe belegondolunk, hogy néhány év alatt 62 ezer programot, projektet sikerült lebonyolítani úgy, hogy annak a hatása is érződik, azt gondolom, ez egy óriási jelentőségű program.

Keveset beszélünk róla, de itt, ezen a meghallgatáson, a bizottsági ülésen szerintem alá kell húznunk és ki kell emelnünk, hogy ez jelentős mértékben hozzájárul a helyi közösségeink erősítéséhez, hiszen ezek a vállalkozások, kisvállalkozások, gazdálkodó családok mind-mind ott maradnak, és munkahelyet teremtenek mások számára és a helyi közösségek tekintetében. Azt is alá kell húzni, hogy úgynevezett kifektetés is történik, tehát nemcsak befektetés, hanem a magyarországi vállalkozások támogatása, amelyek szintén a külhoni magyar közösségeink területén végeznek befektetést, amelyek reménység szerint munkahelyeket is teremtenek ezen beruházásokon keresztül.

Nagy örömmel üdvözlöm a határátkelőhelyek bővítését. Itt megemlítem ismét miniszter úrnak - de ez csak egy rutinszerű megemlítés, hiszen én a horvát határ szélén élek, és a választókerületem Somogy vármegyének gyakorlatilag a horvátországi területét fedi le és a horvát határt -, hogy a zákányi átkelőhelyen dolgozunk évek óta, tudom, hogy miniszter úr elkötelezetten támogatja ezt, helyettes államtitkár úrral is kapcsolatban vagyunk folyamatosan. Megakadályozhatja-e a jelenlegi konfliktushelyzet a horvát kormány viszonylatában ennek a határátkelőhelynek a megnyitását, megépítését, megvalósítását? - ez a kérdésem.

A másik kérdés vagy észrevétel, hogy Kárpátaljával kapcsolatosan örülök, és még egyszer üdvözlöm azt, hogy ennyire világosan és határozottan képviseli a miniszter úr a kárpátaljai magyarok sorsát, és nyilván az egész kormány. Az egyházak dimenzióját szeretném csak behozni ide most a képbe, hogy esetleg az egyházakon vagy az egyházi diplomácián keresztül van-e lehetőség, vagy lát-e lehetőséget miniszter úr, hogy esetleg kimozdítsuk erről a holtponton a kárpátaljai magyarok helyzetét. Van-e netalán a Szentszékkal összefüggésben, vagy egyéb egyházi diplomáciával összefüggésben lehetőség arra, hogy valamilyen nyomásgyakorlás történjen Ukrajna felé? Köszönöm szépen. További sok erőt és kitartást kívánok miniszter úr munkájához!

ELNÖK: Köszönjük szépen, alelnök úr. Molnár Zsolt alelnök úr!

DR. MOLNÁR ZSOLT (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Miniszter Úr! Most elsősorban a nemzetpolitikai részre kérdeznék rá, talán ezen a téren több siker is van. Viszont amik rendben vannak, azok kapcsán a dicsérő szavakat nyilván meghagytam Szászfalvi László alelnök úrnak.

Én néhány olyan területet érintenék, amely problémát okoz, és akkor nyilván eljutunk majd a sportig is. Elsőként Parajddal kezdeném. Nyáron, a Tusnádfürdő előtti napokban volt szerencsém ott járni, a polgármester úr fogadott. Természetesen mindenki nagyon örült a magyar kormány meg minden magyar szervezet segítségének, de én arra biztatnám miniszter urat, hogy többet kell tennünk, mint ami lehetséges.

Nyilván 600 millió forint nagyon sok pénz, de azért tudnám mondani a magyar kormányzati szférának egy olyan részét, ahol ez kerekítési érték. Tehát én azért arra biztatnám, hogy legyen még egy kis erőlködés, mert ott nemcsak a sóbánya sorsa a kérdés. Azt hiszem, hogy meghaladja a magyar kormány lehetőségeit annak a sóbányának a megmentése és újjáépítése, mert ahhoz, azt gondolom, vannak racionális keretek, ellenben Parajdon nagyon sok minden más is van, ott rengeteg más vállalkozás is működik. Nagyon sokan befektettek, próbálkoztak ott arra építve, hogy lesz idegenforgalom.

Ezért azt gondolom, hogy meg kéne próbálni azoknak a vállalkozásoknak is sok segítséget nyújtani - nem keveset -, hogy talpon tudjanak maradni addig, amíg egyszer majd történik valami a sóbánya területén is. Ellentmondásos információk vannak arról, hogy menthető-e, másik nyitható-e, tehát ott körülbelül minden információ mást tartalmaz. Ha esetleg miniszter úr erre is kitérne, hogy mik az esélyek, hogy ott legyen bármi, ami a sóbányára hasonlít!

Javasolnám azt, hogy az osztálykirándulások kapcsán - tudom, hogy mennek majd Erdélybe - esetleg érdemes lenne most Parajdot kiemelt helyszíneként kezelni, hiszen sajnos csak lézengenek a turisták meg mindenki más, tehát ott kellene vendégéjszakákat eltölteni. Érdemes lenne ezen a téren esetleg állami cégeknek is a figyelmébe ajánlani, hogy bár a világnak rengeteg érdekes része van, de Parajd különösen ezek közé tartozik.

Valamint kitérnék röviden a parajdi termékek magyarországi forgalmazására is, mert az is segítség lenne. Ennek nyilván most sincsen különösebb akadálya, de hogyha ezen lehetne segíteni, mert azért nagyon sok kinti magyar család sorsa, jövője függ ettől.

A második témakör a Kárpát-medencén belül, elsősorban Erdélyben és Székelyföldön, a sport kérdése. Ugye, ez is összefügg a nemzeti összetartozással. Szóval, ami ott történik Csíkszeredán vagy Sepsiszentgyörgyön a jégkorong - tehát nemcsak a futball, hanem a jégkorong - területén is... Miniszter úr nem biztos, hogy emlékszik rá, bár hasonló generáció, mint jómagam, de volt a '80-as években egy Steaua-Honvéd-párharc. Sajnos a Steaua... *(Jelzésre:)* Akkor ezek szerint emlékszik. Akkoriban még valószínűleg nem az állami szférát szolgálta a miniszter úr sem. Ez akkor nem sikerült jól a Honvéd számára. Mentségünkre szóljon, hogy a Steaua azért odáig jutott, hogy BEK-et is nyert, de most nem ez a része az érdekes. Azt a hasonlatot tenném az asztalra, hogy a Ceaușescu-rendszerben sem engedte meg magának az akkori románok szélsőséges része - akkor is voltak azért bőven, tehát a nem kevésbé demokratikus Romániában is - azt a magyargyalázást, ami sajnos a mai napig működik jégkorongmeccsen, futballmeccsen. Én biztatnám miniszter urat, hogy ezzel szemben minden diplomáciai, sportdiplomáciai vagy minden más eszközzel fel kéne lépni, mert mintha itt is kettős mércét tapasztalnánk. Ha Magyarországon ennek csak egy tört része történik, akkor annak rettenetes következményei vannak az UEFA, a FIFA meg minden más nemzetközi, és egyébként nemcsak sportszervezet részéről. Ennek ellenére tartósan el kell tűrni azt, ami ott zajlik. Tehát ezzel szemben fel kellene lépni, mert ez nagyon nincsen így rendben.

Ez egyébként különösen Erdélyre, Székelyföldre vonatkozik, de többé-kevésbé a Kárpát-medence más részein is felbukkannak néha ilyen magyarságot gyalázó esetek, amik egyébként a román btk.-t is sértik meg minden európai uniós jogszabályt is. Tehát tulajdonképpen itt nem nagyon van szó másról, minthogy csak be kellene tartatni azokat a jogszabályokat. Nem gondolom, hogy ez most egy felszólalással vagy egy telefonhívással megoldható, de apró, sziszifuszi munkával kell ezt elvégezni, mert nem lehet eltérni azt, ami a magyarsággal szemben a sportrendezvényeken zajlik.

Az általános részben miniszter úr említette, hogy csak magunkra számíthatunk. Ez néha így van, ezt többen is mondták. Tudnék klasszikust idézni, adott esetben Horn Gyuláig visszamenően, de most inkább arra térnék ki, hogy próbálkozni kéne, hogy ez ne így legyen. Látom, hogy van erre törekvés, de azt gondolom, hogy szövetségeseket kellene keresni a magyarsággal kapcsolatban. Jól látható, hogy a kisebbségekkel szemben nemcsak a sportrendezvényeken van közöny, apátia, de gyakran akár még ellenséges hangulatkeltés is zajlik. Érdemes lenne azokkal az országokkal, amelyekkel a magyar kormánynak valamilyen módon rendezett a viszonya - most itt elsősorban nem azokra gondolok, amelyek nem EU-s országok, hanem az európai uniós országok közül - érdemes lenne szövetségekkel próbálkozni, hogy ne maradjunk ennyire magunkra, ha magyar kisebbségvédelemről van szó Kárpátalján és máshol is.

Azért Dél-Tirolt mindig pozitív példaként lehet említeni, hogy ott rettentő érzékeny erre, legalábbis látszatra, az Európai Unió, a magyarság esetében meg kétségtelenül közöny van. Ez egyébként nem elsősorban az önök hibája, hiszen ez nagyjából mindig így volt a történelem során, még az Európai Unió előtt is. Azt hiszem, ennek elég messzematató okai vannak, de az ezen való változtatás azért már részben az önök felelőssége. Ugyan vannak olyan történelmi determinizmusok, amiket nagyon nehéz megváltoztatni, de vannak olyanok, amiket pragmatikus politikával és talán több szövetségekkel meg lehetne. Én erre biztatom önöket, sőt kérném is, és mondom: a sport egy kiemelt része ennek, de azt hiszem, azért többről is szó van itt, mint a sport. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. *(Jelzésre:)* Dócs Dávid képviselő úr!

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszter Úr! Ön bátorított minket, képviselőket, hogy minden létező kérdést nyugodtan szegezzünk önnek, én ezért bátorkodnék a nemzetpolitikai kérdések mellett egyéb kérdéseket vagy aktualitásokat is idehozni.

Elsőként azzal kezdeném, hogyha ennek a kormánynak valamilyen érdemét kell méltatni vagy felsorolni, akkor ez egyértelműen a nemzetpolitika, hiszen itt több olyan dolgot is tapasztalhattunk, amik valóban jó irányba mutatnak az elszakított részekben élő magyar honfitársainkkal szemben. Viszont néha úgy vélem felfedezni, hogy az önök politikájában megannyi kettősség is tapasztalható. Én ezeket szeretném szétoszlattatni, és azt gondolom, hogy első kézből ön a legjobb személy erre, hiszen öntől egyértelmű válaszokat tudok kapni.

Elsőként azt szeretném megkérdezni, azt a témát szeretném idehozni, hogy ha a Jóisten is úgy akarja és segít ebben, akkor, bár a budapesti béketárgyalás időpontja most egyelőre nincs kitűzve és nem biztos, de nagyon úgy fest, hogy hazánk adhat otthont ennek a békecsúcsnak, ahol két szuperhatalom tudja - végre talán békés úton is - rendezni a keleti szomszédunkban zajló háborút. Én azt szeretném kérdezni a miniszter úrtól, hogy bár a háború kitörésekor azt hallottuk a miniszter úrtól is, hogy a magyar kormány kiáll Ukrajna területi integritásáért, viszont azt kevésbé hallottuk, hogy az 1991-es érvényes népszavazás értelmében a kárpátaljai régióknak szánt autonómia kivívása mennyire célja ennek a kormányzatnak. Miniszterelnök úr biztosított minket afelől, hogy ő is és ön is mindenképpen élharcosa lesz ennek, így reméljük, hogy ezen a béketárgyaláson, ezen a békecsúcson nekünk is adnak annyi lehetőséget, hogy akár ennek a témának a felvetése a két nagy szuperhatalom elnökének vagy képviselőjének az asztalára kerüljön.

Azt hiszem, a másik ilyen autonómiakérdés is aktuális, ha már a Nemzeti Összetartozás Bizottságában ülünk, hiszen nem olyan régen volt a székely autonómia napja. Én azt szeretném kérdezni, hogy a magyar kormány mikor szeretne egy kicsit

karakteresebben fogalmazni és kicsit karakteresebben kiállni a székelyföldi autonómia mellett. Hiszen mára, elmondhatjuk, vagy szerencsére még ma is elmondhatjuk, hogy Kovászna, Hargita és Maros megyék összlakosságának még most is közel a kétharmada magyar nemzetiségű, tehát azt gondolom, hogy minden jog megilletné őket ahhoz, hogy a szülőföldjükön az önrendelkezési jogaikat gyakorolják és ezekkel tudjanak élni.

Illetve úgy fogalmazott miniszter úr, hogy szép szavakkal tele a padlás, de azok nem vezetnek sehova, vagy nem igazán érnek semmit. Éppen ezért szeretném egyértelműsíteni, hogy önök mennyire gondolják komolyan azt, hogy Székelyföld esetleg el tudja-e érni az autonómiát, és a székely testvéreink így valóban önmaguk tudnak dönteni a saját sorsukról, és nem pedig Bukarestben a románok hozzák meg a fejük fölött a döntéseket.

Aztán ön említette azt is, hogy önnek is és a kormánynak is nagyon fontos Magyarország identitásának és szuverenitásának a megvédése, megőrzése a jövőt illetően. Ezzel egy kicsit szembemegy az, miszerint az elhibázott gazdasági koncepciójuk mellé önök bejelentették a 100 új gyár programot, aztán ezt kiegészítették 150 új gyárra. Kérdezni szeretném, hogy ha Magyarországon már most is munkaerőhiány tapasztalható leginkább - hiszen a jelenleg működő gyárak is külföldi vendégmunkásokat alkalmaznak most már több mint százezres létszámban -, akkor egészen pontosan kik fognak az önök tervei szerint dolgozni ezekben a gyárakban? Mi biztosítja Magyarország identitásának és szuverenitásának a megvédését abban az esetben, ha szintén harmadik, negyedik világbeli munkavállalók érkeznek ide tömegesen hazánkba?

Illetve ennek viszont még az is ellentmond, amit a minap Gulyás Gergely jelentett be, hiszen Gulyás Gergely azt mondta, hogy a Nyugat-Európában növekvő antiszemitizmus elől menekülő zsidó bevándorlókat vagy betelepülőket szívesen látja Magyarország. Kérdezni szeretném, hogy ez a két dolog is akár hogy fér össze egy lapon? Hiszen tudjuk, hogy a Közel-Keleten is azért van probléma, mert ott két olyan nép verseng egy bizonyos területért, amelyek mindketten azt gondolják, hogy jogosan formálnak rá jogot, viszont eltérő kultúrájúak, eltérő vallásúak, és látjuk, hogy ez hova vezet. Nem szeretnénk, ha Magyarország is csatatérre válna, ezért a kérdésünk az lenne, vagy a kérdésem az lenne személy szerint, hogy ön támogatja-e, hogy bármilyen nemzetiség, bármilyen náció nagy számban betelepüljön hazánkba.

Az utolsó kérdésem már inkább külgazdasági jellegű lenne. Azt szeretném megkérdezni, hogy önök esetleg felismerték-e, vagy felismerik-e valaha azt az egyre jobban romló tendenciát, ami mondjuk, a hazai gazdaságra értelmezhető, hiszen eddig a német autóiparra építettük a gazdaságpolitikánkat, és látjuk, nem biztos, hogy ez a legjobb döntés volt, hiszen a német autóipar a saját hazájában is hanyatlik. Aztán önök a keleti akkumulátorgyárakat is betelepítették hazánkba. Azt láthatjuk, hogy sajnos a gazdasági teljesítményük elmaradt, hiszen minden évben, azt gondolom, ha az államháztartási hiány száma növekvő tendenciát mutat, ez azt mutatja, nem biztos, hogy ez a mi gazdasági irányunk. Éppen ezért az lenne a tiszteletteljes kérdésem, hogy eldöntötték-e, vagy elgondolkoztak-e esetleg azon, hogy váltanának ebből a gazdasági irányból, hiszen úgy látszik, hogy ez zsákutcába vezet, és végre esetleg megfogadnák a mi tanácsunkat, és a magyar agrárium, a magyar feldolgozóipar és a magyar kis- és közepes vállalkozások felé nyitnának. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. *(Jelzésre:)* Herczeg Tamás alelnök úr!

HERCZEG TAMÁS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Jelenlévők! Az első gondolatom tulajdonképpen egy ténymegállapítás lenne azzal kapcsolatban, amit a miniszter úr

említett. Azt szeretném elmondani, hogy részben magánemberként, részben országgyűlési képviselőként ahogyan a MÁÉRT-on vagy a Diaszpóra Tanács értekezletén részt tudtunk venni, illetve a bizottság határon túli magyar közösségeket látogat meg, valóban úgy látjuk mi is, hogy a határon túli magyar közösségeknek domináns szerepük van abban, hogy döntési lehetőségük legyen a tekintetben, hogy milyen típusú, milyen jellegű támogatásokra van szükségük, és ezt igénybe tudják venni.

Ha már egy picit beszéltünk más témáról is, akkor én azt szeretném kérdezni a miniszter úrtól, hogy ha körbejárjuk az országot, mondjuk, Ukrajnától Szlovákiáig, jelen pillanatban ön hogy értékeli, hogy milyenek a kapcsolataink. Azt tudjuk, hogy a magyar-magyar kapcsolatok hál' istennek kiválóak, de milyenek a kapcsolataink a szomszédos országokkal, ahol a Kárpát-medencei magyarság él?

Dócs képviselő úrral nem vitatkozni szeretnék, csak megjegyezném, hogy köszönettel vesszük, és Békés vármegyében mi nemcsak annak örülünk, hogy a schengeni határok miatt átjárhatóvá váltak Békés vármegye és a Partium közötti rész találkozási pontjai, illetve a határok, hanem nálunk egy olyan gigaberuházás jön létre Békéscsabán a kormányzat támogatásával, kifejezetten jelentős támogatásával, amely se nem az energiatárolással, se nem az autópárral kapcsolatos. Ez a projekt jó reményeink szerint nemcsak egy szingapúri cégnek a magyarországi letelepedését jelenti, hanem a Békés vármegyei vállalkozásokat is mint beszállítókat nagyon jelentős mértékben fogja érinteni.

Miniszter úrnak és munkatársainak pedig én magam is köszönöm az elképesztően nagy és kitartó munkájukat, és jó egészséget, sok sikert kívánok a további időszakra!

ELNÖK: Köszönjük szépen. Más kérdés, hozzászólás? *(Jelzésre:)* Varga Szimeon bolgár szószóló!

VARGA SZIMEON nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Először is szeretném megköszönni, hogy részt vehetek mint szószóló a bizottság munkájában, és lehetőségem nyílik arra, hogy kérdezzek a miniszter úrtól.

Miniszter úrhoz fordulnék. Tisztelt Miniszter Úr! Szeretném megköszönni a bolgár közösség nevében is azt a magyar segítséget, amivel Bulgária tudott csatlakozni a schengeni övezetbe, hiszen ez az anyaországba való hazajutást nagyon megkönnyíti számunkra. Igaz, hogy az autópályák még nincsenek teljesen készen Románián keresztül, de bízunk benne, hogy hamarosan erre is sor kerül, és akkor zökkenőmentesen, szinte gyorsan tudunk hazajutni Bulgáriába.

Ami szeretnék még megköszönni, hogy idén került megrendezésre október 19-én Szófiában a magyar-bolgár barátság napja, ahol a két köztársasági elnök, dr. Sulyok Tamás és Rumen Radev találkozott, egyeztetett Bulgária és Magyarország kapcsolatáról. Itt szeretném megköszönni dr. Boros Miklós szófiai magyar nagykövetnek a munkáját és a nagykövetség nagy munkáját, hiszen ők velünk közösen készítették elő a találkozót. Egyeztetünk, nagyon sok segítséget kaptunk a nagykövetségtől, úgyhogy köszönjük szépen a munkájukat.

Ami fontos még, és szeretném a miniszter úr segítségét kérni, hogy idén nyáron Georgiev külügyminiszter úrral volt itt találkozója, azon én is részt vehettem, és ott egyeztetünk a bolgár ortodox egyházzal kapcsolatban; biztosan emlékszik miniszter úr. Jövőre 90 éves lesz a bolgár ortodox templom, amelyet mi építettünk itt, Magyarországon a bolgár kertészek adományaiból, és jelenleg fennáll az a különleges helyzet, hogy a telek, a terület, ahova a templomot építettük, az a bolgár állam tulajdonában van, és biztos emlékszik miniszter úr, hogy a találkozón történt erről

egyeztetés. Az ügy nem nagyon mozdult előre, nekünk van egy hamarosan lejáró haszonbérleti szerződésünk, amelyben szeretném majd kérni miniszter úr közreműködését, segítségét.

Amennyiben majd lesznek következő találkozók a külügyminiszter úrral, akkor kérem, segítsen abban, hogy ezt a földterületet valahogy megkapjuk a bolgár közösség számára. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más kérdés, hozzászólás? *(Jelzésre:)* Csibi Krisztina képviselő asszony!

DR. CSIBI KRISZTINA (Fidesz): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszter Úr! Csak egy nagyon rövid hozzászólásra jelentkeztem, mert még nagyon friss élményem van. Egy pozitív visszajelzést szeretnék adni a szerb-magyar kapcsolatok javulása témájában. Tegnap este közösen vettünk részt - szerbek, horvátok, magyarok és svábok - a szokásos halottak napi megemlékezésen az 1944-45-ös vérengzés áldozatairól a „Vergődő madár” szobránál, és szeretném jelezni, hogy több mint száz Tolna vármegyei, köztük nagyon sok bukovinai székely, érintett hozzátartozó vett részt ezen a megemlékezésen. Számunkra nagyon nagy megnyugvás az, hogy nem maradtunk egyedül mindezzel a traumával és ezeknek az emlékeknek a feldolgozatlanságával, hanem most már bekapcsolódhattunk ebbe a közös megemlékezésfolyamatba, és most már azt gondoljuk, hogy ez évről évre csak javulni fog. Szeretnék gratulálni ezúton is, és minden elismerésemet kifejezni. Azt hiszem, hogy az elmúlt 15 év érdeme, hogy ma beszélhetünk erről a megemlékezésről és a szerb-magyar kapcsolatok ilyen javulásáról. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. Más kérdés, hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincs, úgy meg fogom majd kérni miniszter urat, hogy legyen szíves, reagáljon az elhangzottakra. Mint a bizottság elnöke, én is szeretném megköszönni az éves tájékoztatóját. A tisztelt miniszter úr is mindig szóba hozza, és képviselőtársaim is a bizottságban a határátkelők problémáját. Bár ugyan a nemzet határon átvélt egyesítését megvalósítottuk, de a fizikai átkelésünk mégis sokszor nehézségekbe ütközik. Hatalmas előrelépésnek tartom azt, hogy a magyar elnökség alatt sikerült átvinni - ezért köszönet az ön tárcájának és az ön közreműködésének is, miniszter úr - a román és a bolgár schengeni csatlakozást. Már-már szinte tényleg ünnepi érzés átkelni ott, ahol sok-sok erdélyi állampolgártársunk is, nemcsak nemzettársunk ma már könnyebben tud átkelni a határon.

Van még egy kritikus pont a Balkán felé, a szerb határátkelők, és szeretném kérni, mert miniszter úr a tájékoztatójában talán nem tért ki erre, de ott történt egy konkrét megállapodás a szerbekkel közúti, vasúti határátkelő, sőt egy új nagy határátkelőhely építésére, amely bár ugyan schengeni határ, de talán meggyorsítaná a határátkelést. Sok esetben tényleg méltatlan, ami ott történik hétfévente vagy a nyári időszakban, amikor a Balkán elmozdul vagy hazafelé, vagy vissza Nyugat-Európába. Már csak az ott utazók miatt, akár magyarok, akár nem magyarok, tényleg szörnyű a 40 fokos aszfalton 6-8-10 órát várakozni. Ha erre kitérne, miniszter úr!

Nagyon-nagyon szépen köszönöm, hogy a gazdaságélénkítő programok most is szóba kerültek, ez legelőször Szerbiában, a Délvidéken kezdődött el. Ez az egyik legsikeresebb a nemzetpolitikában is, hiszen ezek a támogatások, ezek a pályázati lehetőségek tényleg a szülőföldön való megmaradást és boldogulást jelentették sok ezer vagy tízezer család számára, legyenek azok kisebb vagy nagyobb összegű támogatások.

Köszönöm szépen, miniszter úr, hogy kiemelte a csángó programot, hiszen ez szintén az ön tárcájánál szerepel, és Járai Zsigmond felügyeli ezt a programot. Ők

valóban egy kicsit elfelejtett magyar közösségünk ott a Kárpátokon túl, ámde örvendetes, hogy az odafigyelés, a támogatások hatásának - hiszen rengeteg beruházás van ott, óvodák, iskolák, magyar házak, közösségi terek, a leégett trunki Magyar Ház gyors pótlása, és hosszan sorolhatnánk - van egy számszerűsíthető hozadéka, hiszen a legutóbbi román népszámláláson ez az egyetlen megyeterület volt, ahol a magyarság száma növekedett. Egész egyszerűen több tízezren ébredtek rá arra, hogy: hát, kérem szépen, mi magyarok vagyunk! Bár az öndefiníciójuk sokkal inkább az, hogy: kérem, mi katolikusok vagyunk és csángók. A magyarok nagyon messze laknak, a hegyeken túl, de a népszámláláson több tízezeren vallották magukat magyarnak, és ez köszönhető egyébként a csángó programnak, és még egyszer mondom, a megépült óvodáknak, iskoláknak.

Kárpátalja kapcsán én nagyon remélem, hogy hamarosan egy újjáépítési programról beszélhetünk, és itt nem házak vagy intézmények újjáépítésére gondolok elsősorban, hanem a közösségek újjáépítésére, hiszen onnan azért nagyon sokan elmenekültek. Reméljük, majd lesznek, akik vissza is térnek a szülőföldjükre, de a kárpátaljai magyar közösségek, szervezetek, iskolák, intézmények, egyházi közösségek újjáépítésére szükség lesz. Remélem, hogy minél előbb bekövetkezik majd a tűzszünet és azután pedig a tartós béke, ami elősegítheti a kárpátaljai magyar nemzeti közösségünk továbbélését ott, Kárpátalján. Köszönöm, hogy az ukrán partnerekkel való minden tárgyalásán felveti a kisebbségi jogokat.

Ha már a köszöneteknél tartok, meg kell köszönjem, hiszen sok diaszpóraszervezetet ismernek a bizottság tagjai is, az ön munkatársainak, nagyköveteinek és a konzuloknak a munkáját, hiszen ők a távoli diaszpórában komoly nemzetmegtartó munkát végeznek, és odafigyelnek ezekre a közösségekre, hétvégi iskolákra, cserkészekre.

Szintén meg kell köszönnöm azt, mert láttam, tapasztaltam, hogy ez így van, hogy amikor ön egy szomszédos országba utazik, és ott a külügyminiszter kollegájával vagy más állami vezetőkkal találkozik és tárgyal, akkor mindig az az első, hogy ezt a programot megelőzi a magyar vezetőkkel való találkozás, hogy ők hogy vannak, van-e valami aktuális kérésük, felvetésük a többségi nemzetrészek vezetőivel folyó tárgyalás kapcsán, úgyhogy ez rendkívül fontos, és ez a jövőben is megőrzendő.

Hogy Brüsszelnek mi fontos, meg mi nem fontos, erre is kitért a miniszter úr. Hát, az biztos, hogy a magyar kérdés, mint őshonos nemzeti közösség Európában, az nem fontos most. Egyrészt van egy háborús hisztéria is Európában, de tapasztaljuk azoknak a polgári kezdeményezéseknek a sorsát is, amelyek egyébként az Európai Unióban születtek meg, mint ötletek, lehetőségek, polgári kezdeményezések. Itt volt két sikeres is, a Minority SafePack, illetve a Székely Nemzeti Tanács kezdeményezése, de ezeket eddig mind lesöpörték az asztalról. Kérem, hogy azért ne adjuk fel soha! Elég reménytelennek tűnik a harc, márpedig nemcsak magunkról beszélünk, hanem 50 millió olyan európai uniós polgárról, akik valamely nemzeti közösség tagjai. Úgyhogy, miniszter úr, van mögöttünk szerintem 15 sikeres esztendő a nemzetpolitikában, és ebből több mint 10-ben ön mint miniszter részt vett. Hatalmas eredményeket értünk el: amivel kezdtem is, hogy megvalósult a nemzet határokon átívelő egyesítése, hogy a nemzeti összetartozás nemcsak valamiféle álom, hanem ez valósággá vált, és ebben köszönöm szépen az ön munkáját.

Miniszter Úr! Öné a szó a reakciókra.

Szijjártó Péter válaszai

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm a kérdéseiket, a hozzászólásaikat. A

munkatársak számára pedig természetesen továbbítani fogom az elismerő szavakat, amelyek kétségkívül jólestek.

Kezdeném talán a határhelyezettel, ha megengedik, hiszen több kérdés is vonatkozott erre a témára. 2010-ben, amikor átvettük a kormányzást, 83 közúti határátkelőhely volt Magyarország határain. Ma 130 van, tehát 47 új közúti határátkelőhely jött létre az elmúlt 15 esztendő során, így ma már a közúti határátkelőhelyek közötti átlagos távolság 20 kilométer alá, 17 kilométerre csökkent.

Mi minden egyes szomszédos országgal folyamatosan szorgalmazzuk az újabb átkelőhelyek nyitását; van, akivel ez könnyebb, van, akivel kicsit bonyolultabb. Az Orbán Viktor és Robert Fico közötti második megállapodás értelmében - hiszen az első ilyen programot lezártuk az Ipoly-hidak, az új Duna-híd, az új kompjáratok és az új utak építésével - létrejött egy második magyar-szlovák határátkelőhely-fejlesztési program is, amelyben újabb hidak, utak és újabb vasúti kapcsolatok létrehozása szerepel.

Horvátország viszonylatában három átkelőhely kérdését tartjuk folyamatosan napirenden. Ebből az egyik a Sárook-Főherceglak határátkelőhely, amelyet az alelnök úr is említett. Ha jól emlékszem, az erről szóló megállapodást 2020-ban írtam alá a horvát közlekedési miniszter kollégával, és azóta folyamatosan nyomjuk az ügyet. Most nem akarom sem untatni, sem szórakoztatni a bizottság tagjait azzal, hogy milyen kérdések szoktak felmerülni a másik oldalról, de azt gondolom - ahogy Molnár képviselő úr fogalmazott -, hogy a sziszifuszi munkának is lehet előbb-utóbb eredménye, tehát nyomjuk az ügyet továbbra is, ugyanúgy, ahogy a Zákány és a Gotála közötti átkelőhely ügyét sem engedtem leesni a napirendről, és a Murakeresztúr és Kotor közötti híd tervei is, illetve projektje is ott van az asztalunkon.

Ami a Szerbiával való együttműködést érinti ebben a témakörben, velük is négy új határátkelőhelyet nyitottunk az elmúlt időszakban, de az elefánt a porcelánboltban továbbra is a nagy határátkelőhely az autópályán, és azt gondolom, hogy annak az átkelőhelynek a körülményei és az ott sokszor kialakuló állapotok méltatlanok ahhoz a történelmi megbékélésből fakadó fantasztikus kapcsolathoz, amely ma Szerbiát és Magyarországot köti össze. Tehát annak, hogy ott az év nagy részében folyamatosan órákon keresztül kelljen várakozni, nyilvánvalóan az oka az, hogy a schengeni külső határok működése alapvetően magával hozza az ilyen állapotokat. De azt gondolom, hogy nekünk itt nem szabad leragadnunk, és a toldozgatás-foldozgatás helyett, amit folyamatosan végzünk - még egy röntgenkapu, még egy sáv, megállapodás a szerbekkel a személyzet növeléséről, gyorsítás itt, kicsit praktikusabb eljárás ott, nagyobb rugalmasság amott -, ezek tüneti kezelések, a kiváltó ok kezelésére nem alkalmasak.

A kiváltó ok kezelésére kizárólag az alkalmas, ha ott Európa legnagyobb és legmodernebb határátkelőhelyét megépítjük; csak ez a megoldás. Egy olyan átkelőhelyet, amelyre büszkének lehetnek a szerbek és mi is, amely a külső schengeni határon a kulturált, gyors határátlépés lehetőségét teremti meg. Az erről szóló elvi megállapodást a szerb barátainkkal meg is kötöttük, a finanszírozás különböző formáinak a vizsgálata zajlik, és én őszintén remélem, hogy ebben minél hamarabb praktikus megállapodásra tudunk jutni.

Még egy helyen szenvedünk a határátkelés tekintetében, ez pedig az osztrák-magyar határ, ahol először is nem tartom korrektnek azt, hogy az osztrákok továbbra is fenntartják az úgynevezett átmeneti, de már évek óta létező határellenőrzést. Ez azért is méltatlan, mert Magyarország déli határán őket is védjük, és ha valóban az illegális migrációval szemben szeretnének fellépni és ebben segíteni, akkor abban segíthetnének, hogy átvállalnak bizonyos feladatokat és terheket a déli, külső schengeni határ védelméből; az erre vonatkozó étvágy azonban jól láthatóan még nem jött meg az osztrák oldalon. Nem tartjuk korrektnek és tisztességesnek azt sem, hogy

több kis határátkelőhelyen abszolút innovatív - ezt most rossz értelemben értem - módszerekkel játsszák ki mind a nemzetközi szabályokat, mind az osztrák-magyar határforgalmi megállapodást, és teszik lehetetlenné az ingázó forgalom vagy a kishatárforgalom zavartalanságát, sőt bizonyos esetekben a meglétét is.

Ezt nemcsak itt mondom önöknek, ezt az osztrák kollégáknak is folyamatosan elmondom. Számos egyeztetés volt már ebben a kérdésben. Bizonyos ügyekben tudtunk előrehaladást elérni egyes kis határátkelőhelyeken - a Győr-Moson-Sopron vármegyei lakosok számára mentességet tudtunk elérni -, bizonyos helyeken a kapacitásokat meg tudtuk növelni, de igazából átfogó megállapodást az osztrákok ellenkezésének okán egyelőre nem tudtunk elérni. Itt rendszeresen fordul elő az, hogy a burgenlandiak az osztrák szövetségi kormányra, az osztrák szövetségi kormány tisztségviselői meg a burgenlandi tartományi kormányra mutogatnak, és a kettő között valahol elveszik a végső döntés hátterének az ismerete, de aztán a végső helyzet még mindig az, hogy ennek a magyar-osztrák határnak az osztrák oldalán a magyar emberek továbbra is sokszor inkorrekt körülményekkel és hozzáállással találkoznak. De még egyszer mondom, ezt a kérdést természetesen folyamatosan napirenden tartjuk az osztrák kollégákkal.

Ami az erdélyi és a székelyföldi helyzetet illeti, képviselőtársaimnak a következőt tudom mondani, azt a személyes inzultust leszámítva, hogy Molnár képviselő úr megkérdőjelezte, hogy a Budapest Honvéd–Steaua-mérkőzésre emlékszem-e (*Derűlség.*), de ha ezt most figyelmen kívül hagyjuk, akkor a következőt tudom mondani: köszönöm szépen a képviselő úr javaslatait arra nézvést, hogyan lehetne még segíteni Parajdon, az ott élő közösségen és az ott működtetett vállalkozásokon. Higgye el, elköteleztünk vagyunk amellett, hogy a támogatásunkat folyamatosan növeljük. Itt az RMDSZ-szel, az RMDSZ elnökével, minisztereivel és az RMDSZ helyi szervezetével folyamatosan egyeztetésben vagyunk, és amit ők kérnek, azt természetesen végre is hajtjuk. Ezeket az innovatív javaslatokat is természetesen becsatornázzuk, és ezek közül több olyat is hallhattunk, ami szerintem jogos felvetés.

Ami a sporteseményeken, elsősorban a labdarúgó-mérkőzéseken érzékelhető magyarellenes hangulatot és a magyarokat érő inzultusokat érinti, itt egyetértek a képviselő úrral abban, hogy számos nemzetközi sportági szakszövetség működésében a kettős mérce elég erőteljesen tetten érhető. Azzal is egyetértek, hogy számos ilyen nemzetközi sportági szakszövetség által alkalmazott kettős mércének a vesztesei a magyarok szoktak lenni. Nyilvánvaló, ha egyenlő mércével mérnének, akkor számos, a romániai futballmérkőzéseken felmerülő jelenet és jelenség mellett nem mehetnének el szó nélkül az amúgy rendkívül szigorú, rigorózus, rendkívül vájtfülű, és Budapesten a stadion legfelső széksoraiból is mindenfajta megjegyzést meghalló UEFA-ellenőrök talán kicsit mérhetnének egyenlő mércével. Azt hiszem, hogy ez a minimum, amit itt ebben az ügyben el tudunk mondani.

Én folyamatos kapcsolatban vagyok Szondy Zoltán elnök úrral, aki a csíkszeredai Futball Klub és Labdarúgó Akadémia vezetője. Ő rendszeresen szokta dokumentálni és jelenteni, vagy tájékoztat engem arról, hogy milyen inzultusok érik a csíkszeredai labdarúgócsapatot, hiszen ők most a román labdarúgás élvonalában szerepelnek. Ezért én egy hónappal ezelőtt a román labdarúgó-szövetség elnökéhez fordultam, kérve a segítségét abban, hogy szűnjenek meg ezek a vállalhatatlan és elfogadhatatlan magyarellenes inzultusok a romániai labdarúgó-bajnokság mérkőzésein.

Az elnök úr válaszolt is, bemutatta a román labdarúgó-szövetség olyan kezdeményezéseit, amelyek az idegengyűlölettel szembeni fellépést voltak hivatottak rendezni, és abban maradtunk, hogy november hónap folyamán személyesen találkozunk. A következő bukaresti látogatásom során el fogok menni a román

labdarúgó-szövetséghez, és ott az elnök úrral személyesen fogunk egyeztetni annak érdekében, hogy az ilyen nemkívánatos jelenségeknek és jeleneteknek véget lehessen vetni.

Ami a szövetségesek keresését illeti, itt azt tudom mondani a képviselő úrnak, hogy zárt ajtók mögött, kietlen folyosókon remekül állunk. Tehát hosszú sorát tudnám mondani azon európai kormányok miniszteri szintű képviselőinek, akik a kamerák és a politikustársak távollétében rendkívül karakán álláspontot fogalmaznak meg bizonyos, úgynevezett jogállamisági, kisebbségi vagy háborús kérdésekben, ugyanakkor arra is felhívják a figyelmet, hogy ne számítsak arra, hogy ezen álláspontjuknak nyilvánosan is hangot fognak adni. Itt az indokok között általában a hazájukban uralkodó politikai viszonyokat, a média velük szemben való ellenségességét - amelyről hosszan tudnék én magam is személyesen mesélni -, az NGO-k szerepét, a törékeny kormányzati többséget, és ilyeneket szoktak felhozni.

Ilyenkor én mindig örömmel veszem tudomásul, hogy akkor ezek szerint mégiscsak egyetértünk ezekben a kérdésekben, személyesen pedig, megmondom őszintén, egy óriási sajnálatot érzek ezen politikustársaim kapcsán, hiszen borzasztó lehet az, hogy valaki nem azt képviseli a nyilvánosság előtt, amit egyébként úgy őszintén képviselne. És ez sajnos minden egyes fontos európai külügyminiszteri tanácsülés előtt újra és újra világossá válik, amikor a tanácsülés előtt olyan kérdésekben, amelyekben azt állítják az európai fősodratú médiában, hogy mi egyedül vagyunk, mindig megkérnek a politikustársaim, hogy tartsak ki, mert igazából ők is velünk lennének, csak ezt nem tehetik meg nyilvánosan. Úgyhogy a szövetségesek keresése kapcsán Európán belül és az őszinteség jelenlegi európai politikai viszonyairól ezt tudom a képviselő úrnak tájékoztatásként közölni.

Dócs képviselő úr kérdései kapcsán. A következőt tudom önnek mondani a budapesti békecsúcs kapcsán. A helyzet az, hogy amióta Donald Trump és Vlagyimir Putyin beszéltek egymással, és ott felmerült egy következő személyes találkozás lehetősége, azóta rendkívül erőteljes módon próbálják ennek a találkozóknak a létrejöttét megakadályozni azok az európai politikusok, akik a háború folytatásában érdekeltek különböző okok miatt. Amikor ez a bejelentés csütörtökön megszületett, akkor utána hétfőn került sor a külügyminiszterek tanácsülésére Luxemburgban, ott a szórakoztatóipar minden eleme felmerült, ahogyan próbálták az európai mainstream politikusai leplezni az afelőli frusztrációjukat, hogy valószínűleg lesz egy ilyen találkozó, és az még Budapesten is lesz.

A legszórakoztatóbb mondat szerintem az volt - most tragikusan értem ezt természetesen -, amikor az hangzott el az egyik észak-európai külügyminiszter kolléga szájából, hogy mindegy, hogy az amerikaiak és az oroszok miben állapodnak meg, hiszen a fontos döntések ezen asztal körül születnek. Tehát itt a luxemburgi építész munkáját dicsérte az, hogy a mennyezet azonnal nem szakadt rá az összes európai külügyminiszterre, és mindenki toleranciaszintjét mutatta, hogy nem tört ki hatalmas röhögés a teremben. De a lényeg az, hogy a békecsúcs létrejötté és annak a budapesti helyszíne tekintetében nyilván óriási ellenérdekeltség van Európában.

Azonban az európai média mindenfajta nyomásgyakorlása és állítólagos név nélkül nyilatkozó tisztségviselőkre való hivatkozása - ami aztán főleg a kedvencem! - ellenére sem az amerikaiak, sem az oroszok nem mondtak le ennek a csúcstalálkozóknak a megszervezéséről, mert ellentétben az ezt híresztelő újságírókkal, én mind az orosz, mind az amerikai külügyminiszterrel személyesen beszéltem. Tehát én értem, hogy versenyképesek a baloldali médiának azok az információi, amelyeket állítólagos, név nélkül, ki tudja, hol nyilatkozó ilyen-olyan tisztségviselők mondanak... - főleg a Politico jár ebben élen, bár mondjuk, azt hiszem, talán a Reuters vagy a Bloomberg volt az a hírügynökség, amelyik szinte a szó szerinti leiratát közölte egy

Orbán-Trump-telefonbeszélgetésnek, ami nem történt meg, és azóta sem olvastam sem a Bloomberg részéről, sem az őt idéző médiumoktól, hogy: elnézést kérünk, itt egy óriási átverésről volt szó. Na, de a lényeg az - ezt most természetesen csak zárójelben mondtam -, hogy sem az amerikaiak, sem az oroszok nem adták fel egy csúcstalálkozó lehetőségét. Arról mindketten biztosítottak, hogy a csúcstalálkozó kapcsán egy olyan ügy van, amiben egészen biztosan nincsen kérdés: hogyha lesz, akkor azt örömmel hozzák Budapestre, mi pedig Budapesten örömmel adunk ennek otthont, és minden feltételt biztosítunk ahhoz, hogy ez egy sikeres találkozó lehessen.

Ami a kárpátaljai magyarokat illeti, tisztelt képviselőtársam, ott a legnagyobb örömmel húzom alá és támasztom alá a miniszterelnök által a parlament plenáris ülésén mondottakat: nincsen olyan kérés a támogatás tekintetében, amelyet a kárpátaljai magyarok elénk terjesztettek volna, és azt mi visszautasítottuk volna. Abban önök egészen biztosak lehetnek, hogy amíg Magyarországnak nemzeti kormánya van, addig a határon túli magyarok jogai mellett mindig az ő kérésük szerint történő kiállítás fog történni.

Na, most, ami Székelyföldet illeti, ott képviselőtársamnak szeretném mondani, hogy ha én már önmagában használom ezt a kifejezést, mindig érkezik román tiltakozás, amit, megmondom őszintén, nem értek, mert a Székelyföldnek mint elnevezésnek, én azt gondolom, teljesen legitim a használata bárki részéről. Csakhogy amikor ön a székelyföldi autonómia jövőbeli lehetőségét veti fel, akkor szeretném azt mondani, hogy itt azért nagyon komoly nehézségekbe ütközünk már a kifejezés használatakor is.

Természetesen a székelyföldi magyarság számára is megadunk minden létező támogatást, ezt ön láthatja a fejlesztési programok tekintetében, a beruházások tekintetében és az oktatási intézmények támogatása tekintetében. Az, hogy ma kiállunk az ügyek mellett, itt is az RMDSZ vezetőivel való folyamatos egyeztetés az, ami a kulcs. Minden megyében erős RMDSZ-es jelenlét, erős RMDSZ-es vezetés van, így én azt gondolom, hogy szerintem az a legitim, hogy a magyar kormány és az RMDSZ között ebben az ügyben folyamatos egyeztetés van.

Ami a migrációs veszélyt illeti, tisztelt képviselő úr, ezt nyugatról egyelőre annyira nem érzem, de délről annál inkább. Tehát nagyon keveset beszélünk róla, mert, ugye, van az a magyar mondás, hogy: ami van, az nincs. Tehát azt, hogy biztonság van itt Magyarországon, és nincsenek illegális migránsok, most mindenki úgy kezeli, mintha az természetes lenne, ugyanakkor ezért naponta kell küzdeni. Tehát például naponta egymillió euró büntetést fizetünk azért Brüsszelnek, mert nem engedjük be az illegális bevándorlókat. Ha engem kérdez, akkor szerintem megéri napi egymillió eurót fizetni, mert ha beengednénk az illegális bevándorlókat, akkor az abból fakadó problémák kezelése ennél jóval több pénzt igényelne, nem is beszélve a pénzben nem kifejezhető kihívásokról és problémákról. Tehát szerintem továbbra is ragaszkodni kell ahhoz, hogy Magyarországra illegális migránsok nem jöhetnek be. Ehhez napi erőfeszítéseket kell tenni mind a határon, mind Brüsszelben, de erre készek vagyunk, efelől szeretném önt biztosítani.

Ami a képviselő úrnak a gazdasággal kapcsolatos meglátásait illeti, köszönöm ennek a kérdésnek a felvetését, ez fontos, ugyanis a világgazdaság jól láthatóan egy radikális átalakulás közben van. Hogy ennek mikor lesz vége, meg hol lesz vége, ezt szerintem nem nagyon lehet megmondani. Egy dolog biztos, hogy egy olyan technológiai forradalom zajlik a világgazdaságban, amely alapvetően írja át a viszonyrendszert a világgazdaságban, a világpolitikában meg úgy a világban egyaránt. Itt a mesterséges intelligenciától kezdve, a digitalizáción át, a közlekedés elektromos alapokra történő helyezéséig, azt hiszem, hogy van bőven izgalom.

Ha azt kérdezi tőlem a képviselő úr, hogy szerintem helyes-e az a stratégia - és itt folyamatos igeidőben fogalmaznék, mert, hát, ez nem egy lezárt kérdés -, helyes-e annak a stratégiának a folytatása, amely arra irányul, hogy ezen technológiai forradalomban Magyarország bizonyos aspektusokban járjon az élen, és ne csak kövesse, akkor szerintem ez helyes. És nem akarom itt megkerülni a konkrét vitát az elektromos autóparról meg az elektromosakkumulátor-gyártásról, én egy dolgot tudok: döntés született arról, hogy a károsanyag-kibocsátást radikálisan csökkenteni kell Európában. A károsanyag-kibocsátás 17-18 százaléka a közúti közlekedésből származik, így a közúti közlekedés elektromos alapokra történő áthelyezése nélkül nincsen sikeres klímacsata, ha szabad így fogalmaznom.

Ehhez képest nem nagyon értem a zöldeket, akik azt mondják, hogy kellenek az elektromos autók, de nem kellenek az elektromos akkumulátorok. De könyörgöm, akkor hogyan lehet beindítani egy elektromos autót, ha nincs benne elektromos akkumulátor? Két lovat lehet elé fogni, ez kétségtelen (*Derűltség.*), de szerintem a globális technológiai forradalom nem ebbe az irányba mutat. Tehát az elektromos akkumulátorokat le kell gyártani.

Szerintem az elektromos akkumulátorok gyártása kifejezetten egy környezetvédelemmel összefüggő kérdés, hiszen az elektromos akkumulátorok nélkül nincs elektromos autózás, anélkül meg nincs környezetvédelem. És abban önök biztosak lehetnek, hogy a magyar környezetvédelmi hatóságok, a kormányhivatalok a környezetvédelem tekintetében a lehető legszigorúbban járnak el nemcsak az elektromosakkumulátor-gyárak kapcsán, hanem minden Magyarországon működő gyár kapcsán.

Szerintem most itt a teremben én lakom a legközelebb egy elektromosakkumulátor-gyárhoz. Én egy olyan városban születtem, ahol egyébként Magyarország egyik legnagyobb elektromosakkumulátor-gyára működik, amiről azt mondták, hogy majd el fog apadni miatta a Duna, merthogy felhasználja a Duna vizét, ami úgy lett igaz, hogy a napi vízhasználat a Duna 5 másodperces vízhozamával egyenlő. Tehát nagyon fontos, hogy a helyi közösségek riogatása mellett egy nagyon kicsi teret azért szánjunk az igazságnak is, mert legutóbb, amikor felhozták, hogy az egyik akkumulátorgyár környékén a talajvíz mekkora mennyiséget tartalmaz egy bizonyos anyagból, az riasztónak hathatott, de az ásványvízben több van belőle. Tehát én azt gondolom, hogy a helyi közösségek riogatása mellett az igazságnak is szánjunk némi terepet.

Ami a német autópárt illeti, én azt tudom önnek mondani, tisztelt képviselő úr, hogy a BMW néhány hete megkezdte a sorozatgyártást, és a magyarországi gyárunk lesz az egyetlen, ahol a tisztán elektromos platformra épülő autókat gyártani fogják, és a kérdés igazából már az, hogy elegendő lesz-e a kapacitás. A Mercedes most fejezi be Európa legnagyobb Mercedes-gyárának az építését Kecskeméten - Európa legnagyobb Mercedes-gyárának! Ez a világ második legnagyobb Mercedes-gyára, és folyamatosan növelik a gyártási kapacitást.

A BYD Szegeden nagyon gyorsan dolgozik annak érdekében, hogy minél előbb el tudja kezdeni a gyártást, mert az európai piaci igények a BYD-nál olyan magasak, hogy kell nekik a helyi gyártás. Győrben, az Audi gyárában a Cupra meg a Q3 gyártásával csapágyasra van hajtva a gyár. Tehát én azt tudom önöknek mondani, hogy persze, ez minden egyes technológiai forradalomban hullámszerű, vagy legalábbis úgy van, hogy van egy nagy felívelés, aztán utána van egy masszív adaptáció, ez minden technológiai forradalomnál így van. Tehát én helyesnek tartom azt, hogy megpróbálunk ebben a versenyben előremenni.

Abban meg szerintem egyetértés van a Mi Hazánk és közöttünk, hogy minden egyes munkahelyet a magyar embereknek teremtünk, és csak abban az esetben szabad

vendégmunkásokat beengedni - szabályozott, nagyon szigorú körülmények között -, ha az adott munkahelyre nincsen magyar munkavállaló, és az adott munkahely fontos a többi, magyarok által betöltött munkahely fenntartásához.

És ezért, ha önök figyelemmel követték ezt, és most lehántják a politikai meglátásokat ezen tekintetben, akkor a vendégmunkások behozatalára vonatkozó szabályokat rendkívüli mértékben megszigorítottuk, aminek az egyik következménye az, hogy amikor a nagyvállalatok vezetőivel beszélek, legyen az magyar vagy külföldi tulajdonú - és szeretném aláhúzni, hogy magyar vagy külföldi tulajdonú vállalat vezetője! -, a legnagyobb problémának azt tekintik, hogy nagyon megszigorítottuk a vendégmunkások behozatalára vonatkozó szabályt. Én erre meg azt mondom, hogy ezzel párhuzamosan viszont minden lehetőséget megadtunk arra, hogy a gazdaság, a vállalatok és az egyetemek a lehető legszorosabb együttműködésben dolgozzanak együtt annak érdekében, hogy az egyetemeken olyan képzés legyen, hogy az magas szinten tudja kielégíteni az egyre növekvő magyarországi magas hozzáadott értékű munkaerőigényt.

A duális szakképzés rendszere meg úgy lett felépítve, hogy a duális szakképző intézmények, középiskolák már szorosan együttműködhessenek a leendő munkáltatókkal annak érdekében, hogy az ott zajló képzés úgy menjen végbe, hogy az megfelelő legyen a jövőbeli munkahelyen támasztott feltételeknek. Tehát én azt gondolom, hogy a magyarországi képzés modernizálásával igenis biztosítható a jelenlegi szigorú, nagyon szigorú vendégmunkás-szabályok mellett is az, hogy a Magyarországon működő vállalatok igenis megtalálják a megfelelő munkaerőt.

Ami pedig a kkv-kra vonatkozik, ott is egyetértek önnel, és én mindig elutasítottam azt a meglátást, ami vagy-vagyként teszi fel a kérdést a nagyvállalatok és a kkv-k között, mert az csak egy nagyon demagóg felfogásban létezik, hogy ezek ellenérdekeltek egymással, mert nem így van. A Magyarországra betelepülő nagyvállalatok esetében nekünk azt kell elérni, hogy minél több magyarországi kis- és közepes vállalkozás számára biztosítsák a beszállítás lehetőségét. Tehát önmagában állva is jó persze egy nagy nemzetközi beruházás, de az akkor igazán jó, ha a magyar gazdasági ökoszisztémát is magával húzza.

Tehát ezért például volt olyan módosítás a beruházástámogatási rendszeren, hogy az egyik feltétel éppen az, hogy egyre növekedő mértékben, 100 kilométeres körön belül kell beszerezni a beszállítói lánc termékeinek egy jelentős részét, és részt kell venni a beszállítófejlesztési programban. A Beruházási Ügynökségnél éppen ezért ma egy külön részleg foglalkozik a beszállítók fejlesztésével.

Ami pedig a mezőgazdaságra vonatkozó megjegyzését illeti, ott is abszolút mértékben egyetértek, mert én is úgy gondolom, hogy a magyar mezőgazdaság a magyar gazdaság fontos alappillére jelenti.

A békéscsabai nagyberuházás kapcsán köszönöm szépen az alelnök úr megjegyzését. Nagyon régóta próbáltuk a délkelet-magyarországi gazdaságfejlesztésen belül a Békés vármegyei gazdaságfejlesztést is prioritásként kezelni. Ekkora beruházás a város történetében még nem volt, és bízom abban, hogy ennek a tovaterjedő hatása a teljes Békés vármegyei gazdasági ökoszisztémát magával fogja húzni. Mi ezen vagyunk, számos olyan megállapodásunk van a nagyberuházóval, amely a beszállítói lánc lokalizálására vonatkozik, tehát a helyi kis- és közepes vállalkozások erre nyugodtan számítsanak.

Magyarország és Bulgária stratégiai partnersége kapcsán egy dolgot szeretnék kiemelni a megjegyzése kapcsán, tisztelt szónok úr, hogy Bulgária nagyon fontos szerepet játszik Magyarország energiaellátásának biztonságában, van egy nagyon korrekt kapcsolat ebben az ügyben a két ország között. Én nagyon remélem, hogy erre a bolgár korrektségre a jövőben is számíthatunk, hiszen egy-egy ország energiaellátása

biztonsági és szuverenitási kérdés is. Ezért is örültem nemrégiben azoknak a híreknek - személyesen is láthattam ezeket, hiszen ott voltam a bejelentéskor Bulgáriában -, hogy a bulgáriai gázvezetékrendszer jelentős modernizálására és kapacitásának a növelésére kerül sor az elkövetkezendő időszakban.

Ami pedig a bolgár ortodox templom ügyét illeti - szeretném, ha a jegyzőkönyvben is pontosan szerepelne -, ott nem a magyar hatóságok és nem a magyar állam döntésén múlik jelenleg, hogy önök megkapják-e huzamosabb időre a használati jogot vagy a tulajdonjogot, hanem a bolgár állam döntésén. Természetesen folyamatosan emlékeztetem a kollégámat arra, hogy itt volt egy budapesti vállalása, amit legyen szíves komolyan venni.

Ami pedig a csángó közösséget illeti, ott szeretném aláhúzni, hogy nem, nem feledkezünk meg természetesen a csángó közösségről. Azért sem tehetném, mert akkor nagyon nehéz lenne elszámolnom egykori tanáraim irányában. Győrben, a bencés gimnáziumban egy Jáki Teodóz nevű bencés szerzetes tanított minket ének-zenére, aki az egyik leghíresebb csángókutató volt Magyarországon. Ő világossá tette számunkra, hogy a becsülethez és a tisztességhez a csángó magyarokkal való törődés egy előfeltétel, úgyhogy már csak ebből az indíttatásból is egészen biztos lehet abban az elnök úr, hogy a csángó közösség ügyeinek a segítése nem kerül le a Külügyminisztérium napirendjéről, annál inkább sem, hogy Járai Zsigmond biztosként felügyeli ezt a területet.

A kárpátaljai közösség újjáépítése tekintetében természetesen egyetértek. Az egyházi közösségeknek, az egyházi szervezeteknek itt fontos szerepük van, és lesz, ezért is támogatjuk egyébként nagymértékben a kárpátaljai egyházi közösségeket, szervezeteket, magukat a püspökségeket annak érdekében, hogy egyrészt az ott maradtak lelki gondozását is el tudják látni, másrészt pedig, hogy segíteni tudjanak abban, hogy adott esetben az elmenekültek a béke visszatérésével maguk is visszatérhessenek.

Az pedig egy teljesen természetes dolog, tisztelt elnök úr, hogy a szomszédos országokba történő látogatások során a helyi magyar közösségek vezetőivel való találkozás mindig a programban, lehetőleg annak elején kell, hogy szerepeljen. Visszaautalnék arra, ahogyan befejeztem a kezdő felszólalásomat is, hogy sem a kerék, sem a meleg víz újrafeltalálása nem szerepel a célkitűzéseink között, tehát egyszerű a dolog, meg kell hallgatni a helyi magyar közösségek vezetőit, és az ő kéréseik alapján kell eljárni. Eddig is ez volt a stratégiánk a nemzetpolitika tekintetében, és ezután sem tervezünk ebben változtatást.

Szeretném megköszönni elnök úrnak, képviselőtársaimnak a felvetéseket és a kérdéseket, és remélem, hogy a nemzeti összetartozás kérdésében a jövőben is a mindennapi politika ziláltságánál eggyel jobb állapotban és egyre nyugodtabban fogunk tudni együttműködni. Köszönöm.

Miniszter úr, köszönöm szépen a megjelenését, az itteni szolgálatát, és köszönöm szépen a tájékoztatóját. Köszönöm szépen a bizottság tagjainak a véleményét, kérdéseit, és köszönöm az arra adott válaszokat. Köszönöm államtitkár asszonynak a jelenlétét, helyettes államtitkár úrnak, Budai Gyula képviselőtársunknak, miniszteri biztos úrnak a megjelenését.

Tisztelt Bizottság! Jövő héten hétfőn ismét bizottsági ülés lesz, kicsit később, délután egy órakor, tehát kora délután a Bethlen Gábor Alapkezelő beszámolójára kerül sor és Nacsa Lőrinc államtitkár úr tájékoztatójára.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen mindenkinek a részvételt. Miniszter úr, még egyszer köszönöm szépen. *(Szijjártó Péter: Én is köszönöm.)* A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 37 perc)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Madarász Mária